

ÖZEL GÜVENLİK MESLEĞİNİN UNVAN SORUNU ve GELİŐİMİ¹

Öğr. Gör. Fahri AKBAŐ²

Öğr. Gör. Yusuf Gökhan DURSUN³

Öğr. Gör. Emre ÜRÜN⁴

ÖZET

Günümüzde küreselleŐme sürecinin etkisiyle birlikte güvenlik tehditleri tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar çeŐitlendiđini ve yođunlaŐtıđını görmekteyiz. KüreselleŐme ile birlikte güvenlik alanına yönelik tehditlerin farklılaŐması yeni bir güvenlik tanımlanmasını gerekli kılmaktadır. Bu gelişmeler sonucunda ortaya çıkan özel güvenlik ihtiyacı Türkiye’de kamu ve özel sektörde 284.399 silahlı-silahsız özel güvenlik çalıŐanı, savunma ve güvenlik iş kolunda faaliyet gösteren yedi sendikasıyla birlikte silahlı kuvvetlerden sonra ikinci büyük güvenlik gücü haline gelmiştir. Bu geliŐmelerin sonucu olarak, insanların güvenlik ihtiyacı sonucu ortaya çıkan özel güvenlik mesleği önemli bir iş gücü ve istihdam alanı haline gelmiştir.

Çalışmanın amacı; özel güvenlik mesleğinin gelişimi ve bu gelişmeler sonucunda yaşanan unvan sorununa dikkat çekmektir. Ayrıca Özel Güvenlik ve Koruma programlarında okuyan öğrencilerin “özel güvenlik” unvanına bakıŐı ve unvan tercihlerini ortaya koymaktır. ÇalıŐmamızda nitel araştırma tekniklerinden görüşme (Grup Odak Görüşmesi) ve literatür taraması yapılmıştır. Yapılan araştırma neticesinde elde edilen veriler yoluyla özel güvenlik ve koruma programı öğrencilerinin, özel güvenlik sektörü ve özel güvenlik mesleğine bakış açıları değerlendirilmek suretiyle çözümler önerileri sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Özel Güvenlik, Unvan, Mesleki Standart

¹ Bu makale, 05-07 Mayıs 2018 tarihleri arasında Antalya’da düzenlenen ASEAD III. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyum’unda sunulan bildiri olarak geliŐtirilmiŐtir.

² Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Özel Güvenlik ve Koruma Programı, fahri_akbas@hotmail.com

³ Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, İŞ Sağlığı ve Güvenliği Programı, ygdursun@gmail.com

⁴ Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Özel Güvenlik ve Koruma Programı, emre_urun@hotmail.com

TITLE PROBLEM and DEVELOPMENT OF PRIVATE SECURITY PROFESSION

ABSTRACT

Today, it is seen that security threats have become as diversified and intensified as they have never been in history due to the effect of the process of globalization. Differentiation of security threats due to globalization makes it necessary to define security once again. The need for private security arising from these developments has made it the second biggest security power following armed forces in our country with 284.399 armed-unarmed private security employees in both public and private sector and seven unions operating in the field of defence and security. As a result of these developments, private security profession arising from people's need for security has become an important labor force and employment area.

The objective of this study is to attract attention to the development of private security profession and the title problem caused by these developments. The study also aims to reveal the views of students receiving education in Private Security and Protection programs regarding the title of "private security" and their title preferences. Our study was conducted using interview technique (Group Focus Interview), which is among qualitative research techniques, and literature review. As a result of the study, it is aimed to offer solutions by evaluating the views of students receiving education in Private Security and Protection programs regarding private security sector and private security profession via the data to be acquired.

Keywords: Private Security, Title, Occupational Standard

GİRİŞ

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi teorisinde belirttiği gibi güvenlik ihtiyacı insanların fizyolojik ihtiyaçlarından sonra gelmektedir. Bu sebeple insanlar varoluşundan bu güne kadar güvenlik ihtiyaçlarını sağlamak için birçok farklı argüman kullanmışlardır. Özellikle Sanayi devrimi sonrasında kırsal bölgelerden kentlere göçün artmasıyla birlikte güvenlik sorunu daha önemli bir hal almaya başlamıştır. Böylece hem insanlar hem de devletler güvenliklerini sağlamak için ciddi maddi ve insani güç kullanmak zorunda kalmışlardır. Dünya nüfusundaki artış ile birlikte güvenlik ihtiyacını mevcut geleneksel yöntemlerle sağlamak mümkün olmamaktadır. Ayrıca gelir dağılımındaki adaletsizlik insanların suça yönelmesine ve toplumsal yaşam için bir tehdit oluşturmuştur.

İnsanların kendi güvenliklerini ve mallarını koruma kaygısı nedeniyle daha fazla güvenlik tedbirlerine ihtiyaç duymaları, halihazır da devlet tarafından sağlanan güvenlik hizmetlerinde meydana gelen eksiklikler sebebiyle ortaya çıkan özel güvenlik ihtiyacı zaman içerisinde bir meslek haline gelmiştir. Özel güvenlik ihtiyacının fazla olması, günümüzde özel güvenlik olabilmek için ilköğretim diplomasının yeterli olması insanlar tarafından tercih edilen bir meslek haline gelmiştir. Bununla birlikte özel güvenlik mesleği zaman içerisinde ihtiyaçlar ve talepler sonucunda bir takım değişimler yaşamaktadır.

İsminden açıkça anlaşılacağı üzerine “Özel Güvenlik Görevlisi” 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Kanunu’nun kendisine tanımladığı yetkiler dahilinde güvenlik hizmetlerini sağlamanın yanında kendisinden; iletişim becerisi yüksek, alanında bilgili, olay çözme becerisi yüksek ve inisiyatif alabilen bireyler olarak meslek hayatlarını sürdürmeleri gerekmektedir.

1. ÖZEL GÜVENLİK MESLEĞİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Dünya’da özel güvenlik sisteminin ilk öncüleri Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve İsveç’tir. Daniel DEFOE’nin Londra’da 1730 yılında güvensizlik ve suça ilişkin “Vatandaşlar duvarların içinde artık emniyette değil ya da sokaklarından gelip geçerken güvende değil, kendi kapılarında bile soyuluyorlar, onlara küfür ediyor ve aşağılanıyor.....vatandaşlar.....yağma ve şiddetin baskısı altında” şeklindeki ifadeleri günümüzdeki güvenlik algısına yönelik bir tespit olmuştur. (HASPOLAT, 2012) Bu sebeple tarihin her döneminde insanlar güvenli ortamlarda yaşamayı ve güvenliklerini sağlamayı amaçlamışlardır. Özellikle 11 Eylül 2001 yılında meydana gelen terör saldırısından sonra güvenlik anlayışında ciddi bir dönüşüm yaşanmıştır. Dünya’da halihazırda yürütülen özel güvenlik hizmetleri, her ülkenin kendi kültürel, siyasal ve hukuksal yapısına uygun olarak farklılıklar oluşturmaktadır. (Gazi UÇKUN, 2012)

Devlet olma kültürüne sahip olan Türkler, tarih boyunca birçok büyük devlet kurmuştur. Devlet olmanın en önemli sorumluluklarından biri olan güvenlik anlayışını, Türkler genellikle askeri kuvvetler vasıtasıyla sağlama yoluna gitmiştir. Osmanlı Devleti zamanında ücretleri esnaf tarafından karşılanmak suretiyle, özellikle geceleri asayiş sağlamları amacıyla “Ases” (Gece Bekçileri) vasıtasıyla sağlanması, güvenlik hizmetlerinin özelleşmesinin ilk örneği olarak tanımlanabilir. (Osman METLİ, 2013) Dünyada ve Türkiye’de zaman içerisinde dönüşüm gösteren özel güvenlik hizmetleri, Türkiye’de resmi güvenlik anlayışının bir parçası olmuştur. Güvenlik anlayışında yaşanan değişimle beraber, güvenlik strateji ve politikalarında yeni ihtiyaçlar ortaya çıkmıştır. Çünkü geleneksel güvenlik tehditlerinin şekil ve boyut değiştirmesi, hızlı bir şekilde artan güvenlik tehditleri tüm devletler için tehdit oluşturmaya başlamıştır. Bu sebeple devletlerin güvenlik politikalarını, günümüzün güvenlik tehditlerine hızlı cevap verecek şekilde gözden geçirmek zorundadır. (ÇITAK, 2017) “Kamu Güvenliği ve İç Güvenlik” kavramının önemli bir parçası olan özel güvenlik hizmetleri de bu değişimden kendine düşen payı almıştır. 1850 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde ilk özel güvenlik uygulamasının başlamasından sonra, dünyada özel güvenlik sektörü her geçen gün hızlı bir şekilde büyümüştür. (DALDA, 2013) Türkiye’de 1981 yılında çıkarılan 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunmasına ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun ile başlamıştır. Gerek güvenlik algısındaki farklılıklar gerekse de sektörün ihtiyaçları doğrultusunda 2004 yılında yürürlüğe giren 5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Kanun ile uygulama anlamında birliktelik ve sürdürülebilirlik sağlanmaya çalışılmıştır.

Bugün Türkiye’de özel güvenlik hizmetlerinin büyük bir kısmı özel sektör tarafından yerine getirilmektedir. Fakat 24.12.2017 tarih ve 696 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile kamuda çalışan taşeron işçilerin sürekli işçi kadrosuna geçmesiyle birlikte kamuda çalışan özel güvenlik görevlileri yeni bir iş statüsüne sahip olmuşlardır. (<http://www.resmigazete.gov.tr>) Özel sektörde çalışan özel güvenlik görevlilerinin iş statüsünde herhangi bir değişiklik olmamıştır. Özel güvenlik hizmetleri tamamlayıcı ve yardımcı kolluk hizmetleri olarak tanımlanmıştır. Bu tanımlamaya rağmen özel güvenliğin hizmet skalasının tam olarak tanımlandığını söylemek çokta mümkün görünmemektedir. Özel güvenlik hizmetlerinin denetlenmesi ve organize edilmesi İç İşleri Bakanlığı tarafından yapıldığını düşünecek olursak özel güvenlik hizmetleri kamu düzeninin en önemli unsurlarından biri olarak kabul edebiliriz.

2. ÖZEL GÜVENLİK MESLEĞİNDE UNVANLAR VE ÖZEL GÜVENLİK EĞİTİMİ

Türkiye’de unvanlar; işletmelerin insan kaynakları bölümü tarafından yapılan iş analizleri sonrasında belirlenmektedir. Unvan ise bir kişinin mesleği ve toplum içindeki pozisyonuyla ilgili olarak kullanılan isim ya da tanımlama olarak kullanılabilir. (Ümmügül BAŞ, 2017) Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Meslek Standartları Dairesi Başkanlığı tarafından özel güvenlik mesleği ile ilgili olarak mesleki standartların belirlenmesi için çalışmalar henüz devam ettiği için ulusal bir standarttan bahsetmek mümkün değildir. Halen devam eden çalışma kapsamındaki taslak metinde meslek standartları;

Tablo 1: Mesleki Yeterlilik Kurumu Tarafından Hazırlanan Özel Güvenlik Meslek Tanımları

No	MESLEK ADI	SEVİYE (AYÇ)
1	Özel Güvenlik Görevlisi	3
2	Özel Güvenlik Görevlisi	4
3	Patlayıcı Maddeler Nakil Uzmanı	4
4	Güvenlik Sistemleri Kurulum, Bakım ve Onarımcısı	4
5	Özel Güvenlik Uzmanı	5
6	Güvenlik Sistemleri Otomasyon Elemanı	4
7	Giriş ve Geçiş Kontrol Sistemleri Elemanı	4

Kaynak: www.myk.gov.tr

Tablo 1’de görüldüğü üzere Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından Özel Güvenlik meslek tanımında yedi farklı meslek ismi üzerinden bir tanımlama yapılmıştır. Özel Güvenlik mesleği açısından baktığımızda bu durumunun bir çok nedeni olabilir. Bu nedenleri şu şekilde sıralayabiliriz.

- İnsanlık tarihinde küreselleşmenin ileri boyutlara ulaşması bireyleri, toplumu ve devleti ciddi oranda etkisi altına almıştır. Bundan dolayı dünyada ve uluslararası ilişkilerde güvenlik olgusu küresel bir boyut kazanmıştır. (URHAL, 2009) Bu gelişmeler yeni mesleklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Güvenlik ihtiyacının küresel bir olgu haline gelmesi sonucu özel güvenlik mesleği ortaya çıkmıştır.
- Özel güvenlik mesleği ile ilgili yaşanan en önemli sorunlardan birisi mesleki unvanda yaşanan belirsizliktir. Bu farklı unvan kullanımı da unvan konusunun daha karmaşık hale gelmesine neden olmaktadır. Öyle ki Özel güvenlik yerine halen “bekçi, koruma ve görevli” gibi terimler halen kullanılmaktadır.
- Türkiye’de Emniyet Genel Müdürlüğü verilerine göre bin 436 özel güvenlik şirketinin faaliyet gösterdiği, 1 milyon 552 bin 565 sertifikalı güvenlik görevlisi bulunmaktadır. (<http://www.kamuajans.com>) Ayrıca halen 32 üniversitede aktif olarak özel güvenlik ve koruma programının eğitim faaliyetlerine devam ettiği, 2018 yılında birçok üniversitede özel güvenlik ve koruma programının açılması planlanmaktadır. (<https://yokatlas.yok.gov.tr/>) Büyük bir sektör haline gelen özel güvenlik sektöründe mesleki unvanların net olarak ortaya konulması, çalışanların mesleki gelişimleri ve kariyerleri açısından önem arz etmektedir.

Özel Güvenlik hizmetlerindeki unvanlar arasındaki farklılıkları anlayabilmek için öncelikle “özel güvenlik görevlisi” tanımının yapılması gerekmektedir. 5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda, Özel Güvenlik Görevlisinin tanımı net olarak ortaya konulmamışken 5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerinin Uygulanmasına Yönelik Yönetmelik Madde 4 ‘de (Ek ibare:RG-11/9/2011-28051) Özel Güvenlik Görevlisi: Kanun kapsamında özel koruma ve güvenlik hizmetini yerine getirmek amacıyla istihdam edilen kişileri ifade etmektedir. (DERDİMAN, 2010) Tanımdan anlaşılacağı üzere özel güvenlik görevlisi ile ilgili çok genel bir tanımlama yapılmıştır. Bu tanımlamaya ilaveten özel güvenlik görevlisinin klasik bekçilik anlayışının dışında; “kendisine kanun ile tanımlanan güvenlik hizmetlerini verimli bir şekilde yerine getiren, insiyatif kullanabilen, gelişen teknolojiyi kullanabilen ve çalıştığı kurumu iyi bir şekilde temsil edebilen” güvenlik çalışanları olarak tanımlanabilir.

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEM VE AMACI

Araştırmaya da nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Öncelikle “unvan ve özel güvenlik” konulu literatür taraması yapılmış ve daha sonra görüşme tekniği (odak grup görüşmesi) yolu ile araştırma verileri elde edilmiştir. Odak grup görüşmesi Ürün ve hizmetle olan ilişkileri ortak olan seçilmiş 6-8 kişinin katılımı yapılan “ılımlı ve tehditkar olmayan bir ortamda önceden belirlenmiş bir konu hakkında algıları elde etmek amacıyla dikkatle planlanmış bir tartışmalar serisi” olarak tanımlanmıştır (YILDIRIM & ŞİMŞEK, 2016).

Bu çalışmanın amacı, dünyada ve Türkiye’de hızla büyüyen bir sektör haline gelen özel güvenlik mesleğinin gelişimini literatür taraması yapılmak suretiyle ortaya koymaktır. Ayrıca Özel Güvenlik Koruma Programında okuyan öğrencilerin özel güvenlik unvanına bakış açılarını ve unvan tercihlerini ortaya koymak suretiyle, özel güvenlik mesleğinde yaşanan unvan sorununa dikkat çekebilmektir.

Çalışmada, ilk olarak literatür taraması yapılmıştır. Hedef kitlenin belirlenmesinin ardından çalışmanın geçerliliği ve güvenilirliği açısından, 2014 yılında Özkanan ve Yılan tarafından hazırlanan “Mesleğin Sorunu; Unvansızlık” isimli çalışmasında kullanılan hâlihazırdaki ölçekten faydalanılmıştır. (A.ÖZKANAN & YILAN, 2014)

4. KATILIMCILAR

Araştırmanın ana temasını 2017-2018 eğitim öğretim yılında Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Özel Güvenlik ve Koruma Programı 2.sınıf öğrencilerinden oluşturmaktadır. Zaman ve ekonomik faktörü göz önüne alındığından örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Örneklemi ise tabakalı seçkisiz örnekleme ile belirlenmiş 12 Özel Güvenlik ve Koruma Programı öğrencisinden oluşmaktadır. Özel Güvenlik mesleğinin büyük bir kısmının erkekler tarafından yerine getirilmesinden dolayı, örneklem olarak belirlenen öğrencilerin 9’u erkeklerden 3’ünde kızlardan oluşmaktadır. Örneklemelerin ikinci sınıf öğrencilerinden seçilmesindeki temel amaç; ikinci sınıf dördüncü dönem öğrencilerinin temel mesleki dersleri aldıkları, ayrıca sektör de stajlarını yapmalarından dolayı mesleği yakından tanıdıkları düşünüldüğü için tercih edilmişlerdir.

Katılımcılarla yapılan görüşmeler sırasında şu sorular yöneltilmiştir.

- a) Özel Güvenlik ve Koruma Programını neden tercih ettiniz?
- b) Mesleğe ait hangi unvan sizi Memnun eder?
- c) Mesleğe ait hangi unvan sizi rahatsız eder?
- d) Sizce mesleğin unvanı (Özel Güvenlik) yapılan işi karşılamakta mıdır? Neden?
- e) Sizce özel güvenlik mesleğinin en büyük sorunu nedir?

5. ARAŞTIRMA BULGULARI

Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü Özel Güvenlik ve Koruma Programında 2017-2018 akademik eğitim ve öğretim dönemi bahar yarıyılında eğitimlerine devam eden 9 erkek, 3 kız öğrenci olmak üzere toplam 12 öğrenci ile nitel araştırma tekniklerinden görüşme (Odak Grup Görüşmesi) yapılmıştır. Önceden hazırlanan görüşme formuna sadık kalınarak, görüşmeler öğrencilerin izni ve bilgisi dâhilinde çalışma esnasında sonradan faydalanmak amacıyla kayıt altına alınmıştır. Böylece çalışma sırasında gözden kaçabileceği düşünülen detaylar daha sonra kayıtların dinlendiğinde tekrardan yakalanabileceği düşünülmüştür.

Öğrencilerle yapılan görüşme sırasında, öğrencilerin özel güvenlik görevlilerinin unvan sorunları ile ilgili hazırlanmış sorulara rahat, doğru ve samimi bir şekilde cevaplar verebilmeleri için sorular günlük konuşma diliyle sorulmuştur. Ayrıca öğrencilerin görüşme sürecince kendilerini rahat hissetmeleri amacıyla uygun bir atmosfer oluşturulmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin isimlerinin yerine “Ö1”, “Ö2”, “Ö3”.....”Ö12” şeklinde kodlama yapılmıştır.

Tablo 2: Öğrencilerin Demografik Durumları

Katılımcı	Yaş	Cinsiyet	Yaşadığı şehir
Ö1	24	Bay	Niğde
Ö2	20	Bay	Afyon
Ö3	20	Bay	Adana
Ö4	21	Bay	Ankara
Ö5	21	Bay	Aksaray
Ö6	22	Bay	Aksaray
Ö7	20	Bay	Adana
Ö8	20	Bay	Kırklareli
Ö9	21	Bay	Malatya
Ö10	21	Bayan	Ankara
Ö11	21	Bayan	Hatay
Ö12	20	Bayan	Karaman

Tablo 2’de görüldüğü üzere; katılımcıların yaşlarına bakıldığında en az 20 olduğu, en fazla 24 olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarının ortalaması 22’dir. Araştırma çerçevesinde görüşme sağlanan özel güvenlik ve koruma programı öğrencilerinin sınıf mevcudunda erkek öğrencilerin sayılarının fazlalığından dolayı katılımcıların 9 tanesi bay 3 tanesi bayandır. Katılımcıların farklı şehirlerde ikamet ettiği gözlenmektedir. Görüşmeye katılım sağlayan öğrencilerin eğitim-öğretime devam ettikleri okullarında mezun olabilmeleri için; birinci sınıfın bitimindeki yaz döneminde zorunlu uygulamalı stajlarını tamamlamalı ve ikinci sınıfın ilk yarısında mevcut olan sektör uygulamaları dersinde başarılı olmaları gerekmektedir. Özel Güvenlik ve Koruma programında staj ve sektör uygulamaları derslerinin olmasının ana nedeni, öğrencilerin ön lisans eğitimleri sonucunda sektörü yakından tanımaları amaçlanmaktadır.

Araştırma sonucunda katılımcılarla yapılan görüşme neticesinde, öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtlardan elde edilen veriler şu şekildedir:

1- Özel Güvenlik ve Koruma Programını neden tercih ettiniz?

Katılımcılara Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Özel Güvenlik ve Koruma programını neden tercih ettikleri sorulduğunda;

Tablo 3: Verilen Cevapların Sayısal Sıralaması

Sebeup	Katılımcı Sayısı
Ailemin ve çevremın yönlendirmesi	3
Polis veya Asker olabilmek için	4
Puanım bu bölüme yettiği için	4
Uygulamalı dersler ağılıkta olduğu için	1
İlgimi çektiği için	-

Tablo 3’te görüldüğü üzere; katılımcıların daha çok puanları bu programa yettiği için Özel Güvenlik ve Koruma programında okumayı tercih ettikleri görülmektedir. Aynı zamanda katılımcıların büyük bir çoğunluğu Özel Güvenlik ve Koruma programını tercih etmelerindeki en önemli sebebin polis ya da asker olabilmek olduğu görülmektedir. Bu durum bize programın derslerinin ve içeriklerinin güvenlik ağırlıklı olmasından dolayı katılımcıların ilgisini çektiği görülmektedir. Burada düşünülmesi gereken öğrencilerin birinci tercihinin polis veyahut asker olmak istemelerinden dolayı burayı bir durak olarak gördükleri görülmektedir. Ayrıca katılımcıların puanlarının yüksek olması durumunda farklı programları tercih edebilecekleri görülmektedir. Bu durumda Özel Güvenlik ve Koruma programını tercih eden katılımcıların bilinçli bir tercih yapmamaları gelecek adına düşündürücüdür. Halbuki isteyerek ve sevilerek yapılan her iş başarıyı ve kaliteyi getirecektir.

2- Mesleğe ait hangi unvan sizi memnun eder? Hangi unvan sizi rahatsız eder?

Katılımcılara Özel Güvenlik mesleği ile olarak hangi unvanın kendilerini memnun edecekleri sorulduğunda;

Tablo 4: Memnun Edecek Unvanların Sayısal Sıralaması

Unvan	Katılımcı Sayısı
Özel Güvenlik Görevlisi	5
Özel Koruma	2
Şef, Amir kısmen polis gibi adlandırılmak	4
V.İ.P Koruma	1

Tablo 4’te görüldüğü üzere; katılımcıların büyük bir bölümü kendilerine “özel güvenlik görevlisi” şeklinde hitap edilmesinden memnun oldukları görülmektedir. Ayrıca özel güvenlik mesleği ile genel kolluk mesleğini ilişkilendirmelerinden dolayı kendilerine “şef ve amir” tarzı hiyerarşik unvanlarla hitap edilmesinden memnun oldukları görülmektedir.

Tablo 5: Rahatsız Edecek Unvanların Sayısal Sıralaması

Unvan	Katılımcı Sayısı
Güvenlik	3
Danışma	1
Hizmetli	2
Bekçi	5

Tablo 5’te görüldüğü üzere; katılımcıların büyük bir bölümü kendilerine “bekçi” olarak hitap edilmesinden rahatsız oldukları görülmektedir. Ayrıca kendilerine sadece “güvenlik” şeklinde de hitap edilmesinden de rahatsız oldukları görülmektedir. Katılımcıların kendilerine “danışma” olarak hitap edilmesinden rahatsız olmadıkları görülmektedir.

3- Sizde mesleğin unvanı (Özel Güvenlik) yapılan işi karşılamakta mıdır? Neden?

Katılımcılara “Özel Güvenlik” unvanı mesleki olarak tam anlamıyla yapılan işi kapsayıp kapsamadığı sorulduğunda, katılımcıların büyük çoğunluğu kapsadığını belirtmişlerdir. Katılımcılardan ikisi, karşılamadığını söylemişlerdir. İki katılımcıya neden? Karşılamadığı sorulduğunda, sadece “güvenlik” olarak adlandırılacağına iyi olacağını belirtmişlerdir. “Özel Güvenlik” olarak tanımlanmasının en önemli sıkıntısının “özel” kısmından kaynaklandığını belirtmişlerdir. Güvenlik işinin “Özel” olarak adlandırıldığında, karşı muhatapların yapılan işi küçümsediklerini belirtmişlerdir. “Özel Güvenlik” unvanını karşıladığını belirten katılımcılar “kelime olarak karşıladığın, isimle örtüştüğünü fakat uygulama daha üstel bir ifade getirilmesi gerektiğini” vurgulamışlardır.

4- Sizde özel güvenlik mesleğinin en büyük sorunu nedir?

Katılımcılara “özel güvenlik” mesleğinin en büyük sorunun ne olduğu sorulduğunda; katılımcılar genellikle “özel güvenlik mesleğinin toplum hafızasında tam olarak yerleşmediğini, iki yıllık meslek yüksekokulunda özel güvenlik eğitimi almalarına rağmen halen özel güvenlik şirketlerinde özel güvenlik sertifikası alanların sektörde hakim olduklarını, kendilerine negatif bir yaklaşım sergilediklerini, özel yada kamu olsun yaşanan en küçük bir olumsuzlukta olayları özel güvenliğe fatura edildiğini, yaşanılması muhtemel yada yaşanan bir olayda kendilerinin arkasında durulmadığını, staj ve sektör uygulamalarında çalışma sahasını çok iyi etüt ettiklerini, özel güvenlik görevliliklerinin kendi işlerinin dışında çalıştırıldığını, özel güvenlik görevliliklerinin yetkilerinin yetersiz olduğunu” belirtmişlerdir.

Ayrıca katılımcılar “özel güvenlik sektöründe yaşanan sıkıntıların en çok özel sektörde yaşandığını, yeni çıkarılan kanun ile kamuda çalışan özel güvenlik görevlilerinin kadroya geçişlerin yapılmasının sektörde önemli bir ivme kazandıracaklarını” belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan katılımcıların büyük bir çoğunluğu stajını kamu kurum ve kuruluşlarında yapmışlardır. Katılımcılarla yapılan görüşmelerde, katılımcıların “unvan” ile ilgili çok bir sıkıntı yaşamadıkları görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Katılımcılarla yapılan görüşme (odak grup görüşmesi) sonuçlarının da ortaya gibi özel güvenlik alanında unvan konusunda bir kavram sıkıntısının olmadığı açıkça görülmektedir. Katılımcılar “özel güvenlik” unvanının yeterli görmekte birlikte, özel güvenlik çalışanlarının özlük hakları ve yetki anlamında güçlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar staj ve sektör uygulamaları kapsamında, öğrenciler sektörü yakından tanıma imkanı bulmalarına rağmen sektörde yaşanan sıkıntıları dile getirmek konusunda çekimser kalmışlardır. Özel güvenlik adından anlaşılacağı gibi oldukça özel bir meslektir. Özel güvenlik hizmetleri kendisine has kanunu olan ister kamu olsun isterse de özel sektör olsun şartların oluşması durumunda güvenlik hizmetini alabilirler. Fakat yapılan iş her ne kadar özel de olsun kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyette olmasından dolayı kamu hizmeti niteliği taşımaktadır. Dolayısıyla özel güvenlik hizmetlerini zor şartlar altında yerine getiren özel güvenlik görevlilerini ötelemek, toplumsal hayatı ve güvenliği sağlamak için 24 saat korumakla yükümlü güvenlik çalışanlarını nitelsiz ve basit bir unsur gibi göstermek, güvenlik gibi en temel insani hizmeti yerine getiren bu meslek mensuplarına karşı büyük bir insafsızlıktır. (AYDIN, 2014)

Sonuçta özel güvenlik personeli psikolojik olarak çok yıpratıcı bir mesleği yerine getirmeye çalışmaktadır. Vazifelerini yerine getirirken elbette yanlış yapabilir, olaylar karşısında sinirlenebilir, tepki gösterip reaksiyon gösterebilir. Bunları asgari seviyeye indirebilmek için zaman zaman eğitim seminerleri verip çalışanları bilgilendirip psikolojik olarak rahatlatmak ve mesleki tecrübeleri paylaşacak ortamlar sunulmalıdır. Özel güvenlik hizmetlerini yerine getiren personel ve yöneticilerin dikkat etmesi gereken birçok husus bulunmaktadır. Bunların en önemlisi kendisine tanımlana yetkiler dâhilinde işini en etkili ve verimli şekilde yapmasıdır. Aslında burada en önemli en önemli sorumluluk özel güvenlik hizmetlerini yöneten, denetleyen ve eğitimlerini sağlayan kurumlara aittir. Kamusal bir hizmet olmasına rağmen ticari yönü daha ağır basan özel güvenlik hizmetlerinin yönetimi ve denetiminde devletin daha etkili olması verilen güvenlik hizmetinin kalitesini daha çok artıracaktır. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde 2005 yılında lisans mezunlarının polis memuru olarak istihdam edilmeye başlanmasından sonra teşkilatta yaşanan sürecinde olduğu gibi halihazırda üniversitelerde eğitimlerine devam eden özel güvenlik ve koruma programı öğrencilerinin özel güvenlik hizmetlerinde istihdam edilmesi özel güvenlik sektörüne yeni bir hava ve ruh getirecektir.

KAYNAKÇA

- A.ÖZKANAN, & YILAN, A. (2014). Mesleğin Sorunu; Unvansızlık. Electronic Journal of Vocational Collages BÜROKON(Özel Sayı).
- AYDIN, A. H. (2014). Suç Önlenmesinin Önemi ve Etkisi. KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 82-84.
- ÇITAK, E. (2017). Güvenlik ve İstihbarat. İstanbul: Yeni Yüzyıl.
- DALDA, Y. V. (2013). Karşılaştırmalı Özel Güvenlik Mevzuat ve Uygulamaları. 3.Uluslararası Özel Güvenlik Sempozyumu, (s. 55-67). Gaziantep.
- DERDİMAN, R. (2010). Tüm Yönleriyle Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları. Bursa: Alfa Aktuel.
- Gazi UÇKUN, A. Y. (2012). Özel Güvenlik Sektörünün Türkiye'deki Rolü ve Dünyadaki Konumu. Electronic Journal of Vocational Collages, 28.
- HASPOLAT, E. (2012). Neoliberalizm ve Baskı Aygıtının Dönüşümü, Türkiye'de Özel Güvenliğin Gelişimi. Ankara: NotaBene Yayınları.
- <http://www.kamuajans.com>. (tarih yok). 04 12, 2018 tarihinde <http://www.kamuajans.com> adresinden alındı
- <http://www.resmigazete.gov.tr>. (tarih yok). <http://www.resmigazete.gov.tr>. 04 04, 2018 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr> adresinden alındı
- <https://www.myk.gov.tr>. (tarih yok). 04 10, 2018 tarihinde <https://www.myk.gov.tr> adresinden alındı
- <https://yokatlas.yok.gov.tr/>. (tarih yok). 04 14, 2018 tarihinde <https://yokatlas.yok.gov.tr/> adresinden alındı
- Osman METLİ, A. K. (2013). İç Güvenlik Hizmetlerinde Yerelleşme Örneği Olarak Özel Güvenlik. 3.Ulusal Özel Güvenlik Sempozyumu, (s. 1-13). Gaziantep.
- URHAL, Ö. (2009). Küreselleşen Dünyada Güvenlik. Bursa: Adalet.
- Ümmügül BAŞ, M. K. (2017). Sekreterlik Mesleğinin Gelişimi ve Unvan Sorunu. SOBİDER(17), 345-358.
- YILDIRIM, A., & ŞİMŞEK, H. (2016). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin.